

DO 2008200907470

Vraag nr. 293 van de heer volksvertegenwoordiger Peter Logghe van 10 februari 2009 (N.) aan de Vice-eersteminister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen:

Pensioenfondsen. - Problemen.

Opnieuw toch een vrij alarmerend bericht uit de financiële wereld. Voor de eerste keer ooit leden de Belgische pensioenfondsen in 2008 enorm verlies, niet minder dan 20 %. De Commissie voor het Bank- Financie- en Assurantie- wezen vraagt aan de fondsen in problemen om tegen het eind van februari 2009 met een dekkingsgraad beneden de 100 % een volledig en duidelijk herstelplan voor te leggen.

1. Hoeveel pensioenfondsen zijn er momenteel in België lopend?
2. Hoeveel verzekerden tellen die fondsen?
3. Hoeveel van die pensioenfondsen hadden eind 2008 een dekkingsgraad minder dan 100 %?
4. a) Hoeveel van de fondsen, van alle pensioenfondsen en van die fondsen met een dekkingsgraad lager dan 100 %, moeten in 2009 beginnen de beloofde pensioenen uit te betalen?
b) Hoeveel in 2010?
c) Hoeveel in 2011?
5. a) Hoeveel verzekerden van die fondsen gaan in 2009 met pensioen?
b) Hoeveel in 2010?
c) Hoeveel in 2011?
6. a) Welke bedragen zullen de werkgevers in 2009 zelf moeten bijpassen om het gegarandeerd percentage van het loon aan de gepensioneerden uit te betalen?
b) Hoeveel in 2010 volgens de schattingen?
c) Hoeveel in 2011?

Antwoord van de Vice-eersteminister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen van 17 april 2009, op de vraag nr. 293 van de heer volksvertegenwoordiger Peter Logghe van 10 februari 2009 (N.):

DO 2008200907470

Question n° 293 de monsieur le député Peter Logghe du 10 février 2009 (N.) au Vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles:

Fonds de pension. - Problèmes.

Une nouvelle information relativement inquiétante nous parvient du monde financier. Les fonds de pension belges ont subi en 2008 pour la toute première fois des pertes énormes, à savoir pas moins de 20 %. La Commission bancaire, financière et des assurances demande aux fonds en difficulté dont le degré de couverture est inférieur à 100 % de soumettre pour fin février 2009 un plan de redressement complet et clair.

1. Combien de fonds de pension existe-t-il actuellement en Belgique ?
2. Combien d'assurés ces fonds comptent-ils ?
3. Combien de fonds de pension avaient un degré de couverture inférieur à 100 % fin 2008 ?
4. a) Combien de fonds - en faisant une distinction pour les fonds dont le degré de couverture est inférieur à 100 % - devront commencer à verser les pensions promises en 2009 ?
b) Combien en 2010 ?
c) Combien en 2011 ?
5. a) Combien d'assurés affiliés à ces fonds prendront leur retraite en 2009 ?
b) Combien en 2010 ?
c) Combien en 2011 ?
6. a) Quels montants supplémentaires les employeurs devront-ils verser eux-mêmes en 2009 pour payer le pourcentage garanti de la rémunération aux retraités ?
b) À combien ces montants sont-ils estimés pour 2010 ?
c) À combien sont-ils estimés pour 2011 ?

Réponse du Vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles du 17 avril 2009, à la question n° 293 de monsieur le député Peter Logghe du 10 février 2009 (N.):

Duidelijkheidshalve dient te worden vermeld dat het hieronder gegeven antwoord betrekking heeft op de situatie van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBP's) naar Belgisch recht die hoofdzakelijk aanvullende pensioenregelingen voor werknemers beheren, als bedoeld in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (WAP). In een beperkt aantal gevallen beheren deze instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wettelijke pensioenregelingen voor het statutair personeel van publiekrechtelijke entiteiten of rechtspersonen of pensioenregelingen voor zelfstandigen, als bedoeld in de programmawet van 24 december 2002.

De onderstaande antwoorden gelden dus niet voor pensioen- of spaarformules die ten persoonlijke titel worden onderschreven buiten dienstverband.

1. Op dit ogenblik zijn er in België 250 instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening actief.

2. Deze instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening tellen op 31 december 2007 620.300 aangeslotenen, waarvan 430.251 actieve aangeslotenen, 136.872 aangeslotenen met uitgestelde rechten en 53.177 renteniers.

3. Bij het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening gaat de CBFA onder meer uit van de rekeningen en andere financiële documenten die de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening haar jaarlijks moeten bezorgen met toepassing van artikel 98, eerste lid, van de Wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Voor het boekjaar 2008 zullen er dus maar volledige gegevens over de volledige sector kunnen worden verstrekt rond half 2009.

Gezien de uitzonderlijke situatie van de laatste maanden heeft de CBFA echter verschillende maatregelen genomen.

Via haar mededeling CBFA_2008_23 van 9 december 2008 heeft de CBFA de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening gevraagd een proactieve houding aan te nemen. Wanneer zij een financieringstekort vaststellen of menen dat het boekjaar 2008 afgesloten zal worden met een dergelijk tekort, moeten zij aan de CBFA een herstelplan voorleggen vóór 28 februari 2009.

On notera afin d'être clair que la réponse donnée ci-dessous concerne la situation des institutions de retraite professionnelle (IRP) de droit belge qui gèrent principalement des régimes de pension complémentaire, au sens de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale (LPC). Dans un nombre limité de cas, ces institutions de retraite professionnelle gèrent des régimes de pension légale pour le personnel statutaire d'organismes de droit public ou de personnes morales ou des régimes de pension pour indépendants, au sens de la loi-programme du 24 décembre 2002.

Les réponses ci-dessous ne valent donc pas pour les formules de pension ou d'épargne souscrites à titre personnel en dehors du contrat de travail.

1. 250 institutions de retraite professionnelle sont actuellement actives en Belgique.

2. Ces institutions de retraite professionnelle comptaient 620.300 affiliés au 31 décembre 2007, dont 430.251 affiliés actifs, 136.872 affiliés avec droits reportés et 53.177 rentiers.

3. La CBFA base son contrôle des institutions de retraite professionnelle, entre autres, sur les comptes et autres documents financiers que les institutions de retraite professionnelle doivent remettre chaque année à la CBFA en application de l'article 98, premier alinéa, de la loi du 27 octobre 2006 relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle. Pour l'exercice comptable 2008, les données complètes pour l'ensemble du secteur ne pourront donc être fournies que vers la mi-2009.

La CBFA a cependant pris différentes mesures en raison de la situation exceptionnelle de ces derniers mois.

La CBFA a demandé aux institutions de retraite professionnelle par sa communication du 9 décembre 2008 d'adopter une attitude proactive. Lorsqu'elles constatent un déficit budgétaire ou qu'elles estiment que l'exercice comptable 2008 se clôturera par un déficit, elles doivent soumettre un plan de redressement à la CBFA pour le 28 février 2009.

De CBFA heeft ook contact opgenomen met de betrokken instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Sommige van de gecontacteerde instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening hebben onmiddellijk de passende maatregelen genomen om het tekort aan te vullen. Andere instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening werden verzocht een herstelplan voor te leggen aan de CBFA. Nog andere hebben aangekondigd dat zij tot invereffeningstelling zullen overgaan, of dat zij voor dit tekort reeds een herstelplan hebben opgesteld.

De dekkingsgraad van alle instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening samen bedroeg eind 2006 143 % en eind 2007 130 %. Zoals we hierboven hebben vermeld, zullen de gegevens voor het boekjaar 2008 maar gekend zijn rond half 2009.

Op basis van de resultaten van een enquête verwacht de Belgische Vereniging van Pensioeninstellingen (BVPI) voor 2008 een negatief rendement van ongeveer 20 %, waardoor de gemiddelde dekkingsgraad rond de 110 % zal komen te liggen.

Er is sprake van een dalende tendens, en de verklaring hiervoor ligt in het feit dat de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening veel in aandelen beleggen. Er is overigens een tamelijk duidelijke correlatie waar te nemen tussen de economische cycli en het resultaat van de beleggingen van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening langetermijnverbindenissen beheren. De activa die deze verbindtenissen dekken worden dus op lange termijn belegd, wat betekent dat het vooruitzicht van een beursheropleving het huidige tekort kan verminderen of zelfs volledig kan wegwerken. Dankzij deze lange termijn hebben de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening doorgaans geen liquiditeitsproblemen en zijn ze niet verplicht hun activa te verkopen. Veel instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening zijn zelfs nog altijd netto-investeerders.

4. De overgrote meerderheid van de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening keert vandaag al prestaties uit en zal dit ook verder blijven doen in 2009 en daarna. De CBFA beschikt niet over gegevens met betrekking tot de exacte tijdstippen waarop de prestaties verschuldigd worden.

5. Zoals gezegd beschikt de CBFA niet over gegevens met betrekking tot de exacte tijdstippen waarop de prestaties verschuldigd worden.

La CBFA a également pris contact avec les institutions de retraite professionnelle concernées. Certaines institutions de retraite professionnelle contactées ont pris immédiatement les mesures adéquates pour combler le déficit. D'autres institutions de retraite professionnelle ont été priées de soumettre un plan de redressement à la CBFA. D'autres encore ont annoncé qu'elles allaient se mettre en liquidation ou qu'elles avaient déjà établi un plan de redressement pour ce déficit.

Le taux de couverture de l'ensemble des institutions de retraite professionnelle s'élevait à 143% fin 2006 et à 130% fin 2007. Comme indiqué ci-dessus, les données de l'exercice comptable 2008 ne seront connues que vers la mi-2009.

Se fondant sur les résultats d'une enquête, l'Association belge des institutions de pension (ABIP) s'attend à un rendement négatif de quelque 20% pour 2008, le taux de couverture oscillera ainsi autour de 110%.

Il est question d'une tendance à la baisse et l'explication ci-dessus vient du fait que les institutions de retraite professionnelle investissent beaucoup en actions. Il y a en outre une corrélation assez nette entre les cycles économiques et le résultat des placements des institutions de retraite professionnelle.

Il ne faut pas perdre de vue à cet égard que les institutions de retraite professionnelle gèrent des engagements à long terme. Les actifs que ces engagements couvrent sont donc investis à long terme, ce qui signifie que la perspective d'un redressement de la bourse peut réduire voire supprimer entièrement le déficit actuel. Ce long terme permet normalement aux institutions de retraite professionnelle de ne pas connaître de problèmes de liquidité et les dispense de vendre leurs actifs. De nombreuses institutions de retraite professionnelle sont même encore des investisseurs positifs.

4.L'immense majorité des institutions de retraite professionnelle versent déjà des prestations actuellement et continueront à le faire en 2009 également et ultérieurement. La CBFA ne dispose pas de données sur les dates exactes auxquelles les prestations sont dues.

5.Comme indiqué, la CBFA ne dispose pas de données sur les dates exactes auxquelles les prestations sont dues.

6. In principe worden er geen rechtstreekse betalingen door de werkgevers aan de gepensioneerden gedaan. De IBP neemt zelf het volledige bedrag dat verschuldigd is op basis van het pensioenreglement ten laste. Dit is ook zo indien de dekkingsgraad minder dan 100% zou bedragen.

Hieraan kan nog worden toegevoegd dat de meeste instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening op dit ogenblik netto-investeerders zijn, waardoor de kans dat zij in de periode 2009-2011 niet zouden kunnen voldoen aan hun verplichting tot uitbetaling van lopende of nieuw ingaande pensioenen, zeer beperkt is. Zo er zich op dat vlak een probleem zou voordoen zijn de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening ertoe gehouden om de CBFA daarvan onmiddellijk op de hoogte te brengen. Op heden heeft de CBFA geen signalen in die zin ontvangen.

DO 2008200907943

Vraag nr. 353 van de heer volksvertegenwoordiger Dirk Van der Maelen van 10 maart 2009 (N.) aan de Vice-eersteminister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen:

Btw. - Eigenaars van een eigen waterwinning.

1. Klopt het dat eigenaars van een eigen waterwinning aan een hoger btw-tarief van 21 % onderworpen zijn dan mensen die aangesloten zijn bij de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening waar een tarief van 6 % wordt aangerekend en dit voor dezelfde prestatie namelijk de afvoer van water?

2. Zo ja, bent u het met mij eens dat hier sprake is van discriminatie?

3. Bent u bereid deze discriminatie op te heffen?

Antwoord van de Vice-eersteminister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen van 17 april 2009, op de vraag nr. 353 van de heer volksvertegenwoordiger Dirk Van der Maelen van 10 maart 2009 (N.):

6. En principe, les employeurs n'effectuent pas de paiement directement aux pensionnés. L'IRP se charge elle-même du montant complet qui est dû sur la base du règlement de pension. C'est également le cas si le taux de couverture venait à être inférieur à 100%.

On peut encore ajouter que la majorité des institutions de retraite professionnelle sont encore à l'heure actuelle des investisseurs positifs, ce qui limite fortement le risque qu'elles ne soient plus en mesure de satisfaire à leur obligation de paiement de pensions nouvelles ou en cours durant la période 2009-2011. Si un problème venait à surgir à ce niveau, les institutions de retraite professionnelle sont tenues d'en informer immédiatement la CBFA. La CBFA n'a reçu aucun signal en ce sens à ce jour.

DO 2008200907943

Question n° 353 de monsieur le député Dirk Van der Maelen du 10 mars 2009 (N.) au Vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles:

TVA. - Propriétaires assurant leur propre captage d'eau.

1. Est-il exact que les propriétaires qui assurent leur propre captage d'eau sont soumis à un taux de TVA plus élevé de 21 % que les clients de la *Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening* qui facture un taux de 6 %, et ce pour une prestation identique, à savoir l'évacuation d'eau ?

2. Dans l'affirmative, partagez-vous mon point de vue selon lequel il est question de discrimination en l'occurrence ?

3. Êtes-vous disposé à supprimer cette discrimination ?

Réponse du Vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles du 17 avril 2009, à la question n° 353 de monsieur le député Dirk Van der Maelen du 10 mars 2009 (N.):